

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

молодіжна громадська організація
«НЕЗАЛЕЖНА АСОЦІАЦІЯ МОЛОДІ»

студентське наукове товариство історичного факультету
«КОМІТЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ»

МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у
країнах Європи та Азії»**

1 – 2 листопада 2014 р.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ

«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды»

молодежная общественная организация
«НЕЗАВИСИМАЯ АССОЦИАЦИЯ МОЛОДЕЖИ»

студенческое научное общество исторического факультета
«КОМИТЕТ ИССЛЕДОВАНИЯ ИСТОРИИ И СОВРЕМЕННОСТИ»

МАТЕРИАЛЫ

VII Международной научно-практической интернет-конференции
**«Проблемы и перспективы развития науки в начале третьего тысячелетия в
странах Европы и Азии»**

1 – 2 ноября 2014 г.

СБОРНИК НАУЧНЫХ РАБОТ

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ**СЕКЦІЯ: БІОЛОГІЧНІ НАУКИ**

Андрей Гаврилов, Виталий Шейко (Северодонецк, Киев, Украина) РЕАБИЛИТАЦИ ДЕТЕЙ С ЦЕРЕБРАЛЬНОМ ПАРАЛИЧЕМ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ТЕПИНГОВ	6
Абулкосим Исоков, Мавлюда Юлчиева, Эльвира Латыпова, Абдугаффор Жабборов (Ташкен, Узбекистан) ДОРИВОР МАВРАК (<i>Salvia officinalis</i> L.) ЎСИМЛИГИНИНГ ОНТОГЕНЕЛИЗИНИ ТОШКЕНТ ШАРОИТИДА ЎРГАНИШ	7
Татьяна Кожедуб (Гомель, Беларусь) ПИЩЕВАЯ ЦЕННОСТЬ ДИКОРАСТУЩИХ МАКРОМИЦЕТОВ ОТНОСИТЕЛЬНО КАЛИЯ	8
Денис Дроздов, Андрей Кравцов (Гомель, Беларусь) ДЕЙСТВИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ НАГРУЗКИ НА ЛАБОРАТОРНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ПЕРИФЕРИЧЕСКОЙ КРОВИ ЧЕЛОВЕКА	10
Шонієз Қурбонов, Карим Дўстов, Абдулазиз Қурбонов, Олим Каримов (Қарши, Ўзбекистон) ЎЗБЕКИСТОН ЖАНУБИДА ЁШ СПОРТЧИЛАР ОВҚАТЛАНИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ	11
Самадулла Мустафаев, Мохидил Шаропова, Абдихафиз Рахимов (Карши, Узбекистан) ЭКОЛОГИЯ БОБОВЫХ В СВЯЗИ С ВЫСОТНОЙ ПОЯСНОСТЬЮ	13
Намазбай Орманов, Рахат Пернебекова, Айгуль Ибрагимова, Ляззат Орманова (Шымкент, Қазақстан) ФОСФОРҒА СЕЗІМТАЛДЫҒЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ЖАНУАРЛАР ҚАНЫНДАҒЫ АНТИТОТЫҚТЫРҒЫШ ЖӘНЕ АНТИРАДИКАЛДЫ ЖҮЙЕСІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІНІҢ ФОСФОРМЕН ЖІТІ УЫТТАНУЫ КЕЗІНДЕГІ ӨЗГЕРІСТЕРІ	14
Намазбай Орманов, Рахат Пернебекова, Айгуль Ибрагимова, Ляззат Орманова (Шымкент, Қазақстан) ЖАНУАРЛАРДЫҢ ҚАН ЭРИТРОЦИТТЕРІНДЕГІ ЛИПИДТЕРДІҢ АСҚЫН ТОТЫҚ ӨНІМДЕРІНІҢ ФОСФОРҒА СЕЗІМТАЛДЫҒЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ЖАҒДАЙЫ	16
Павло Пантелеев, Віталій Шейко (Северодонецьк, Київ, Україна) ІМУННИЙ СТАТУС ОРГАНІЗМУ ЛЮДЕЙ З КОРОТКОЗОРИСТЮ ВІД -3 ДО -6 ДІОПТРІЙ	18
Алимардон Рахматуллаев, Бобир Хамидов, Азиза Тураева (Карши, Узбекистан), Гулчеҳра Набиева (Ташкент, Узбекистан) СИСТЕМАТИКА ДОЖДЕВЫХ ЧЕРВЕЙ В УЗБЕКИСТАНА	19
Ёрқин Раҳматуллаев, Икром Чўлиев (Қарши, Ўзбекистон) ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНІНГ ЖАНУБИЙ ВИЛОЯТЛАРИДА ЯШАЙДИГАН ҚИШЛОҚ МАКТАБИ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ АМАЛДАГИ ОВҚАТЛАНИШНИ УРГАНИШГА ДОИР	21
Г.О. Сейдалиева (Бишкек, Киргизия) ПЕРЕПЕЛОВОДСТВО КАК ПЕРСПЕКТИВНОЕ НАПРАВЛЕНИЕ ПТИЦЕВОДСТВА	22
Гульназ Сулекешова (Уральск, Казхстан) ФИТОХИМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЛЕКАРСТВЕННЫХ РАСТЕНИЙ ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ	23
N.X. Xakimov, M. Q. Xamrayeva (SamDU, Samarqand, O'zbekiston) ТОГ'НИНГ YUQORI MINTAQALARIDA O'SUVCHI YO'VVOYI DORIVOR O'SIMLIKLARINING NEMATODOFAUNASI VA UNING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI	25
Икром Чулиев, Ёркин Рахматуллаев (Карши, Узбекистан) ВЛИЯНИЕ ПРОИЗВОДНЫХ ГЛИЦИРРЕТОВОЙ КИСЛОТЫ НА ПАССИВНУЮ ПРОНИЦАЕМОСТЬ МЕМБРАН МИТОХОНДРИЙ	26

СЕКЦІЯ: ГЕОГРАФІЯ І ГЕОЛОГІЯ

Ерлан Кеукенов (Астана, Казахстан) КАРТОГРАФИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ ЧОКАНА ВАЛИХАНОВА	29
--	----

СЕКЦІЯ: ЕКОЛОГІЯ

Нэзгул Әужанова, Кенжегүл Асқарбекова (Талдықорған, Қазақстан) МЕКЕТЕПТІ КӨГАЛДАНДЫРУ АРҚЫЛЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ МЕН ТӨРБИЕНІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ	31
Наталія Глухова, Людмила Пісоцька (Дніпропетровськ, Україна) ВЕЙВЛЕТ-АНАЛІЗ КІРЛІАНОГРАМ ПИТНОЇ ВОДИ	33
Ольга Корнеева (Астана, Казахстан) К ВОПРОСУ ОЦЕНКИ СОСТОЯНИЯ ЗДОРОВЬЯ ЖИТЕЛЕЙ АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ	35
Іңкәр Рахманова (Талдықорған, Казахстан) АЛТЫНЕМЕЛ ҰЛТТЫҚ САЯБАҒЫНА САЯХАТ	37

СЕКЦІЯ: ЕКОНОМІКА

Азиз Ахмеджонов (Самарканд, Узбекистан) ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ПЕРСОНАЛНИ РАҒБАТЛАНТИРИШ ВА КАДРЛАР СИФАТИНИ ОШИРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ	40
Зульфия Каирканова, Тамерлан Сагадиев (Астана, Казахстан) ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИНЦИПОВ ЭТИКИ БУХГАЛТЕРОВ	42

Зульфья Каирканова, Эльмира Сагимбаева (Астана, Казахстан) УЧЕТНАЯ ПОЛИТИКА ПРЕДПРИЯТИЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ	44
Олена Орленко (Херсон, Україна) МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО МІНІМІЗАЦІЇ АГРОРИЗИКІВ КРУП'ЯНОЇ ІНДУСТРІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	45
Дина Сагимбаева (Астана, Казахстан) МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ НА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	47
Інна Снігур (Гомель, Беларусь) ОТРАСЛЕВОЙ ПОДХОД К ОЦЕНКЕ КРЕДИТОСПОСОБНОСТИ ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ	48
Ярослав Чайковський (Тернопіль, Україна) АНАЛІЗ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КРЕДИТНОГО ПРОЦЕСУ В ПАТ «ОЩАДБАНК»	50
Аліна Шавлай (Вінниця, Україна) ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ, ЯК ЗАСОБУ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ	53
СЕКЦІЯ: ІСТОРІЯ	
Ботирали Вахобов (НамДУ ўқитувчиси) ФАРҒОНА ВОДИЙСИДА ТУРК ЭТНОГРАФИК ГУРУҲЛАРИНИНГ ЖОЙЛАШУВИ ХУСУСИДА АЙРИМ МУЛОҲАЗАЛАР	55
Максим Кириченко (Харків, Україна) СЕРЕДНЬОВІЧНИЙ ПЕРЕЯСЛАВ В РУСЬКИХ ЛІТОПИСАХ	59
Людмила Лановюк (Київ, Україна) АРХІТЕКТУРНІ ШЕДЕВРИ Д. ДЯЧЕНКО	61
Галина Лисенко, Світлана Волкова (Дніпропетровськ, Україна) ІВАН СТЕШЕНКО ПРО РОЗБУДОВУ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ	62
Муроджон Насриддинов (НамДУ ўқитувчиси) ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИНИ БОШҚАРИШНИНГ ИЛМИЙ ПЕДАГОГИК МУАММОЛАРИ	64
Марія Поливач (Київ, Україна) ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ ГОДІВЛІ ТВАРИН ТА ТЕХНОЛОГІЇ КОРМІВ ІМ. П.Д. ПШЕНИЧНОГО НУБІП УКРАЇНИ	65
СЕКЦІЯ: МАТЕМАТИКА	
Ольга Зюзина, Дмитрий Наумов, Александр Воронков (Краснодар, Россия) МАТЕМАТИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ И МОДЕЛИРОВАНИЕ В АРХИТЕКТУРЕ	68
Бахора Муратова (Карши, Узбекистан) SOME CHARACTERISTIC of SPECTRAL DENSITY	70
СЕКЦІЯ: МИСТЕЦТВО	
Ірина Гринчук (Тернопіль, Україна), Оксана Яременюк (Теребовля, Україна) ВИКОРИСТАННЯ ФОРТЕПІАННИХ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ У ПРАКТИЦІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	72
Надія Стефіна (Суми, Україна) ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ МУЗИЧНОГО ФОЛЬКЛОРУ У МУЗИЧНО-ТВОРЧОМУ РОЗВИТКУ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	73
СЕКЦІЯ: ПЕДАГОГІКА	
Маъсуда Абдуллаева, Нилуфар Абдуллаева (Наманган, Ўзбекистон) МАКТАБГАЧА ТАРБИЯ ЁШИДАГИ БОЛАЛАРНИНГ ОИЛАДА ЭСТЕТИК ҲИС ТУЙҒУЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ	77
Кульнар Аккушуква, Кульнарша Ахмалдинова (Жезказган, Казахстан) О РОЛИ ВОСПИТАНИЯ В ПРОЦЕССЕ СОЦИАЛЬНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ КАЗАХСТАНСКОГО ОБЩЕСТВА	78
Амирсеилова А.Т., Федченко Н.М. (Жезказган, Казахстан) ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ЭМОЦИОНАЛЬНОЙ СФЕРЫ СТАРШИХ ДОШКОЛЬНИКОВ	80
Хадиша Ауезова, Асем Уатаева (Жезказган, Казахстан) МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫ АДАМГЕРШІЛІККЕ ТӘРБИЕЛЕУДЕГІ ХАЛЫҚТЫҚ МҰРАНЫҢ АЛАТЫН ОРНЫ ЖӘНЕ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	81
Сергій Бажан (Київ, Україна) ПРОБЛЕМИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У КОЛЕДЖАХ ТА ТЕХНІКУМАХ УКРАЇНИ	83
Олександра Бородієнко, Людмила Музичко (Київ, Україна) МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ КОУЧИНГУ В СУЧАСНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ	85
Нәзгүл Әужанова, Мадина Жакупжанова (Талдықорған, Қазақстан) ДЕНСАУЛЫҚҚА ЗАЛАЛ КЕЛТІРЕТІН СЕБЕПТЕР	87
Елена Игнатова, Вера Омарова (Павлодар, Казахстан) СОВРЕМЕННОЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ КАЧЕСТВЕ ОБРАЗОВАНИЯ	89

Берікжан Қасымов, Сәуле Нұрқасымова (Казахстан Республикасы, Астана қаласы) АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНУ АРҚЫЛЫ ФИЗИКА ПӘНІН ОҚЫТУ ЖОЛДАРЫ	91
Надія Лісничук (Київ, Україна) СТРУКТУРА САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ	93
Вадим Лісовий (Чернівці, Україна) ДО ПИТАННЯ ПРО СОЦІАЛЬНУ ЗНАЧУЩІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	95
Алла Мекшун (Чернігів, Україна) ДО ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	97
Айкерим Мурзалиева, Раугаш Нурмаганбетова (Жезказган, Казахстан) МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ДЕНЕ ТӘРБИЕСІ – САЛАУАТТЫЛЫҚТЫҢ БАСТАУЫ	98
Сәуле Нұрқасымова, Сәмет Зағипа (Казахстан Республикасы, Астана қаласы) ФИЗИКА ПӘНІН ОҚЫТУ БАРЫСЫНДА ІТ ҚОЛДАНУ	100
Неля Перхайло (Переяслав-Хмельницький, Україна) ФЛЕШМОБ ЯК ЗАСІБ СТИМУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДІ	102
Кристина Сербинова (Бердянск, Украина) ОПРЕДЕЛЕНИЕ ПОНЯТИЯ «ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЙ БАРЬЕР» КАК ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ КАТЕГОРИИ	103
Шаймардан Серікбол, Сәуле Нұрқасымова (Казахстан Республикасы, Астана қаласы) ФИЗИКА ПӘНІН ОҚЫТУ БАРЫСЫНДА ЭЛЕКТРОНДЫ ОҚУЛЫҚ	104
Юлия Тютюнник (Санкт-Петербург, Россия) СОЦИОКУЛЬТУРНЫЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ	106
Асем Уатаева, Айзат Умирбекова (Жезказган, Казахстан) ЕҢБЕК ТӘРБИЕСІ – ЖАС ӨСПІРІМ ҰРПАҚҚА ТӘРБИЕ БЕРУДІҢ МАҢЫЗДЫ ҚҰРАМДАС БӨЛІМІ	108
Жамал Баширова, Айзат Умирбекова (Жезказган, Казахстан) ТІЛ – КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛЫ	110
Людмила Яренчук (Ізмаїл, Україна) ДО ДІАГНОСТУВАЛЬНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ СТУПЕНЯ СФОРМОВАНОСТІ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ	112

СЕКЦІЯ: ПРАВО

Гульзада Бегжанова (Нукус, Узбекистан) ФУҚАРОЛИК ҲУҚУҚИДА ЮРИДИК ШАХСЛАР ҲУҚУҚ ВА МУОМАЛА ЛАЁҚАТИНИНГ МАЗМУНИ	115
Елена Глоба (Краснодар, Россия) ПРОБЛЕМЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ОТПУСКОВ В РОССИИ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ	116
Оксана Камышанская (Россия, Краснодар) АДМИНИСТРАТИВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ В РФ: ПОНЯТИЕ, ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЕ ПРИЗНАКИ	118
Ольга Никонова (Россия, Астрахань) ЗАЩИТА ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ ПРАВ В ИНТЕРНЕТЕ	120
Ольга Никонова (Россия, Астрахань) ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА РАЗГЛАШЕНИЕ КОММЕРЧЕСКОЙ ТАЙНЫ	122
Анжелика Химбикинова (Краснодар, Россия) ОСОБЕННОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ ПРАВ САМОЗАНЯТЫХ ГРАЖДАН В ОБЛАСТИ ОБЯЗАТЕЛЬНОГО И ДОБРОВОЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ	125

СЕКЦІЯ: ПСИХОЛОГІЯ

Madina Badritdinova (Namangan, O`zbekiston) ABU NASR FOROBİY ASARLARIDA BILISH FAOLIYATINING O'ZIGA XOSLIGI HAQIDAGI MUAMMOLARNING YORITILISHI	127
Роза Абитаева, Наталья Федченко (Жезказган, Казахстан) ОСОБЕННОСТИ АДАПТАЦИИ ПЕРВОКЛАСНИКОВ К ОБУЧЕНИЮ В ШКОЛЕ	128
Олена Боличева (Київ, Україна) ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПЕРСОНІФІКАЦІЇ ЗНАНЬ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СПОРТИВНИХ ПСИХОЛОГІВ	130
Раугаш Нурмаганбетова, Айкерим Мурзалиева (Жезказган, Казахстан) СПОРТШЫНЫҢ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ПСИХОЛОГИЯСЫ	132
Лілія Романкова, Віра Причак, Михайло Хромей, Ірина Блашків, Сергій Косяк (Івано-Франківськ, Україна) СИСТЕМНИЙ ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ВНЗ	134
Асем Уатаева, Айзат Умирбекова (Жезказган, Казахстан) ЖАСӨСПІРІМДЕР АРАСЫНДАҒЫ АУЫТҚУШЫЛЫҚ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚТЫҢ ШЫҒУ СЕБЕПТЕРІ МЕН ФАКТОРЛАРЫ	139
Віталія Шебанова (Київ, Україна) ЗМІНЕННЯ СТРАТЕГІЙ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ ПІД ВПЛИВОМ СУЧАСНОЇ МЕДИКАЛІЗАЦІЇ	141

СЕКЦІЯ: СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Хусейн Назаров, Мазбутджон Лутфуллоев (Худжанд, Таджикистан) ОСОБЕННОСТИ И ФУНКЦИИ ПОРТАЛА УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ	144
---	-----

СЕКЦІЯ: ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

Наталья Кац, Вадим Ким, Любовь Козлова (Астана, Казахстан) ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	145
Оксана Назаркина, Наталья Соловьева (Астана, Казахстан) ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И СПОРТ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ	147
Олена Омельченко (Дніпропетровськ, Україна) ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРОГРАМ ДЮСШ З ВЕСЛУВАННЯ АКАДЕМІЧНОГО	148

СЕКЦІЯ: ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Катерина Безіна, Лідія Кузьміна (Харків, Україна) ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ СЛОВА «ЩАСТЯ» В УКРАЇНСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ	150
Леся Гуня, Ольга Іщенко, Світлана Дешко (Львів, Україна) ASPECTS OF BUSINESS ENGLISH	152
Світлана Дешко, Ольга Іщенко, Леся Гуня (Львів, Україна) TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES (ESP)	153
Людмила Довбня (Переяслав-Хмельницький, Україна) РОЛЬ СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОГО ФОРМУВАННЯ ФІЛОЛОГА-УКРАЇНІСТА	155
Зореслава Дубинець (Армянськ, Україна) СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ЕВФЕМІСТИЧНИХ НОМІНАЦІЙ У СУЧАСНІЙ ЖІНОЧІЙ ПРОЗИ	157
Юлія Дубова (Маріуполь, Україна) CONSTRUCTIVIST TEACHING AS A MODERN WAY AND A NEW TECHNIQUE OF TEACHING ENGLISH	159
Ольга Іщенко, Світлана Дешко, Леся Гуня (Львів, Україна) TEACHING BUSINESS ENGLISH USING INTERNET	160
Нина Курасова, Луиза Халилова (Карши, Узбекистан) К ВОПРОСУ О СЕМАНТИЧЕСКОМ ПРОСТРАНСТВЕ ТЕКСТА	161
Нина Курасова, Луиза Халилова (Карши, Узбекистан) ЭКСПРЕССИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО СЛЕНГА (НА ПРИМЕРЕ ТОЛКОВОГО СЛОВАРЯ БИЗНЕСА)	163
Баходир Муратов (Карши, Узбекистан) К ВОПРОСУ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА	164
Тамара Товкайло (Переяслав-Хмельницький, Україна) ДІАЛЕКТНІ ОСОБЛИВОСТІ ІДІОСТИЛЮ Г. КВІТКИ-ОСНОВ'ЯНЕНКА	166
Дилшод Хамраев (Карши, Узбекистан) ВНЕКЛАСНАЯ РАБОТА КАК ОДНА ИЗ СРЕДСТВ ИНДИВИДУАЛИЗАЦИИ И ДИФФЕРЕНЦИАЦИИ ОБУЧЕНИЯ РУССКОМУ ЯЗЫКУ И ЛИТЕРАТУРЕ В 9 КЛАССЕ СРЕДНЕЙ ШКОЛЫ	167
Лайло Элмуратова (Карши, Узбекистан) К ВОПРОСУ ИЗУЧЕНИИ СРЕДСТВ, ВЫРАЖАЮЩИХ ЗНАЧЕНИЯ СТЕПЕНИ В УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКЕ	169

СЕКЦІЯ: ФІЛОСОФІЯ

Євген Скрипник (Чернівці, Україна) ГУМАНІСТИЧНИЙ ЧИННИК ДУХОВНОСТІ СУСПІЛЬСТВА	171
--	-----

ВІДОМОСТІ ПРО УЧАСНИКІВ /ВЕДОМОСТИ ОБ УЧАСНИКАХ	173
--	-----

НАСТУПНІ КОНФЕРЕНЦІЇ / СЛЕДУЮЩІЕ КОНФЕРЕНЦИИ

Інформація для учасників из стран СНГ	176
Інформація для учасників з України	179

1952 йилда туркларининг умумий сони 20 мингдан ортиқ эди. Улар Жалолобод вилоятининг икки колхозида, Ўш вилоятининг 10 та колхозида, Андижон ва Фарғона вилоятларининг 54 та колхозида истиқомат қилганлар⁵³.

Ўрганилаётган давр XIX-XX асрда Фарғона водийсида ижтимоий-иқтисодий жараёнлар айрим хўжалик тури билан шуғулланувчиларини ўз фаолиятларини ўзгартиришга мажбур қилди. Ярим кўчманчи ва ўтроқ аҳоли ўртасида кечаётган консолидация жараёнлари жадаллашди. Турклар ўтроқлашиш натижасида ўтроқ аҳолига хос хўжалик турлари билан шуғуллана бошлаганлар. Масалан, Ўш вилоятининг Жалолобод ва Ўзган туманларида турклар ўтроқ аҳоли таъсирида гуруч етиштира бошлаганлар.

Туркларнинг ўтроқлашувини асосий сабабларидан бири бу ўзбеклардаги каби кўчманчиларнинг жамоа ўртасидаги табақалашуви ва ижтимоий-иқтисодий ўзгаришлар билан боғлиқ эди. Айни вақтда, уларнинг маълум қисми узоқ асрлар давомида ўзининг этник жиҳатларини сақлаб қолган ва ушбу хусусиятлари билан ён-атрофдаги бошқа этнослардан фарқланиб турганлар.

Туркларни тил жиҳатидан маълум қисмларида диалектлар сақланиб қолганлигини ҳисобга олинмаса, уларни ўзбек ёки қирғизларга кўшиш мумкин. Турклар ўзбеклар орасида ўзбек тилини, тожиклар орасида тожик тилини, қирғизлар орасида қирғиз тилларини қабул қилганлар ва шу билан бирга ўз диалектларини маълум даражада сақлаб қолганлар⁵⁴. Ҳозирги кунда туркларнинг аксарияти ўзларнинг тилларини йўқотиб, ҳатто оилаларида ҳам ўзбек тилида сўзлашадилар. Андижон ва Фарғона водийсида истиқомат қилувчи туркларнинг аксарияти ўзбек тилида сўзлашадилар. Турклар ўзларининг кўшилари ўзбеклардан моддий ва маънавий маданият элементларини ўзлаштирганлар.

Максим Кириченко
(Харків, Україна)

СЕРЕДНЬОВІЧНИЙ ПЕРЕЯСЛАВ В РУСЬКИХ ЛІТОПИСАХ

Відомо, що на території середньовічної Русі існувало кілька міст з астіонімом «Переяславль» (Переяслав), між якими існував певний історичний взаємозв'язок. Для князівств, до яких вони належали, Переяслави були найважливішими релігійними центрами та їх історичні долі були тісно переплетені з політичними столицями: Києвом, Рязанню, Володимиром, Москвою. Боротьба за володіння політичною владою в руських князівствах часто супроводжувалася боротьбою за контроль над відповідним Переяславом, що вказує на важливу роль цих міст в історії Русі. Особливо яскраво ця роль проявилася на прикладі історії Переяслава Руського, нині Переяслава-Хмельницького, – найстарішого з руських «Переяславлів». У даній роботі зроблена спроба висвітлити особливості розвитку Переяслава Руського на матеріалі літописних згадок цього міста за період з 907 р., коли місто згадується вперше, по 1324 р., бо саме в цей рік литовський князь Гедимін поширив свою владу на Переяслав Руський (з цією подією пов'язана найпізніша згадка міста в літописних пам'ятниках). Відсторонившись від численних, але незначних на даному етапі дослідження, згадок Переяслава Руського в літописах, дозволимо собі зупинитися лише на найбільш суттєвих з них.

Найбільш ранні згадки про Переяслав Руський передає «Повість минулих літ» під 907 і 945 рр. в тексті договорів руських князів Олега та Ігоря з візантіяцями. Переяслав тут включено до руських міст, що мають отримувати візантійську данину. Список цих міст в різних літописах переданий зі своїми особливостями, але перша трійка залишається незмінною – це споконвічна «Руська земля» [1, с. 30] – Київ, Чернігів і Переяслав [напр. 2, стб. 31].

Не дивлячись на згадування Переяслава в договорах з греками першої половини X ст., «Повість минулих літ» містить розповідь про заснування цього міста Володимиром Великим у 993 р. Ця розповідь передається в безлічі списків з деякими ключовими особливостями, які дозволяють розділити ці повідомлення на три групи.

1) Найпоширенішою версією є та, в якій розповідається про закладення князем Володимиром міста Переяслава на місці одержання перемоги руського юнака над відомим печенігом. Виходячи з цієї версії місто було названо Переяславом, «бо переяв славу князів отрок» [напр. 1, стб. 122-124, переклад за виданням 3, с. 600].

2) Інша група списків вказує на те, що ім'я російського героя було Переяслав, на честь якого і було назване зведене місто [напр. 4, с. 41-42].

3) Третя група літописців передає легенду в скороченому варіанті, в якому повідомляється лише про здобуту перемогу і закладання міста, але не вказується з якої саме причини він був названий Переяславцем [напр. 6, с. 173].

Всі літописі, які передають легенду, сходяться в тому, що місцем події була переправа на річці Трубіж, «де нині Переяслав», а в якості часу події вказують 993 р., крім Лаврентіївського списку (992 р.) [2, стб. 122] та Новгородського 4-го літопису (991 р.) [7, с. 92].

Цікавою особливістю виділяється Мазуринській літописець – в його тексті, після згаданого оповідання про виникнення Переяслава Руського, поміщена розповідь про виникнення ще одного Переяслава – касожського. Подію цю вплетено в оповідь про перемогу тмудараканського князя Мстислава над лідером касогів Редедю [8, с. 49]. Опис перемоги Мстислава має спільні риси з описом перемоги руського воїна на Трубєжі, а також, на думку С. А. Циганкова, з рядом автохтонних легенд, з чого згаданий автор дійшов висновку про тмудараканські корені обох літописних легенд [9, с. 6]. На жаль, ні в одному з наведених С. А. Циганковим варіантів місцевих легенд про Редедю не згадується виникнення будь-якого міста [9, с. 5-6]. Не виключено, що почерпнута автором «Повісті минулих літ» легенда про битву в землі касогів стала одним із прототипів для побудови легенди про виникнення Переяслава на Трубєжі.

Важливу для конструювання історичної ролі Переяслава Руського деталь – згадку про установа першої митрополії в цьому місті – передає під 1089 р. «Повість минулих літ». Однак і це повідомлення, уплетене в контекст розповіді про будівництво митрополитом Єфремом нових будівель в Переяславі, має ряд різночитань у літописах. Більшість списків, що передають цю розповідь, містять фразу, яка пояснює читачам причину уваги митрополита до

⁵³ Винников В.Р. Современное расселение народов и этнографических групп в Ферганской долине // Среднеазиатский этнографический сборник. Вып.2. – М., 1959. – С. 399

⁵⁴ Винников В.Р. Современное расселение народов и этнографических групп в Ферганской долине // Среднеазиатский этнографический сборник. Вып.2. – М., 1959. – С. 397

міста: «Бє бо преже в Переяславлі митрополія» [напр. 2, стб. 208]. В Никонівському літописі, зазначення переяславської митрополії розширено згадуванням про те, що в цьому місті багато жило митрополитів, а також там поставляли єпископів [10, с. 116]. Однак, в деяких літописах, розповідь про будівельну кампанію митрополита Єфрема в Переяславі не супроводжується вказівкою на колишню митрополію в цьому місті [напр. 11, стб. 200].

Цікава деталь, що відноситься до характерних особливостей історії Переяслава Руського та його послідовників, починає проявлятися з князування Всеволода Ярославича. Під 1093 р., повідомляючи про смерть Всеволода, автор «Повісті временних літ» зазначає, що батько, Ярослав Мудрий, любив його більше понад інших своїх синів [10, с. 85]. Ярослав, як передає літопис, висловив побажання Всеволодові зайняти київський престол після старших братів по праву, але без кровопролиття [2, стб. 215-216]. Як відомо, після смерті Ярослава, Всеволод отримав Переяслав. Мабуть, закріплюючи це місто за своїм улюбленим сином, Ярослав бажав зміцнити його шанси на отримання київської влади. Отримавши Київ, Всеволод передав Переяслав своєму улюбленцю. Книга Степенева царського родоводу повідомляє про отримання Переяслава Володимиром Всеволодовичем Мономахом відразу ж після смерті великого князя Всеволода [12, с. 158]. «Повість минулих літ» вказує на те, що Переяслав після смерті Всеволода дістався Ростиславу Всеволодовичу, а Володимир відправився в Чернігів. Але вже в 1094 року в ній повідомляється, що Мономах «пішов із города на стіл отчий у Переяслав» [2, стб. 226, переклад за виданням 3, с. 707], після того як був вигнаний з Чернігова Олегом Святославичем Стародубським. Однак, в «Повчанні» Володимира Мономаха міститься фраза, яка свідчить про отримання Володимиром Переяслава ще за життя батька: «І весною посадив мене отець у Переяславі попереду братів» [2, стб. 248, переклад за виданням 4, с. 47]. На думку Д. С. Лихачова, Мономах цією фразою хотів підкреслити, що призначенням в Переяслав він був виділений батьком з усіх руських князів [13, с. 445]. Варто відзначити, що після невдалої боротьби чернігівського князя Олега з Володимиром Мономахом, в землях, що належали Олегу, виник перший «наслідувач» руського Переяслава – Переяславль Рязанський.

Ставши, свого часу, київським князем, Володимир Мономах садив на князування в Переяславі кількох своїх синів. Останній з них, Мстислав, зайняв київський стіл після смерті батька. Про те, що Мстислава було покликано киянами з Переяслава, уточнює Густинський літопис [14, с. 77]. Інші літописи не містять таких подробиць і повідомляють лише про те, що Мстислав сів у Києві, а його брат Ярополк в Переяславі. Після смерті Мстислава кияни послали в Переяслав за Ярополком, який, затвердившись в Києві, привів у Переяслав свого племінника, сина Мстислава Всеволода. Лаврентіївський літопис робить важливе уточнення: Ярополк дав йому Переяслав відповідно до обіцянки, що він дав Мстиславу за бажанням їхнього батька, Володимира Мономаха [15, стб. 301]. Таким чином, відбулася спроба закріпити Переяслав, а, отже, і Київ, за гілкою Мстиславичей в обхід лестничного права. На це звернули увагу і законні претенденти на майбутній престол – молодші сини Мономаха Юрій та Андрій. Новгородський перший літопис і літопис Софійський передають їх висловлювання з цього приводу: «це Ярополк, брат наш, по смерті своїй хоче дати Київ Всеволоду, племіннику своєму» [напр. 16, с. 22; переклад автора]. Юрій Довгорукий не дав бути і дня Всеволоду в Переяславі, вигнавши його з міста. З цієї події починається тривала і запекла міжусобна війна Старших і Молодших Мономаховичів, а також чернігівських князів Ольговичів за київську спадщину, що значною мірою проявилось в боротьбі за володіння Переяславом. Примітно, що в один з моментів свого розпаду зайняти Переяслав Руський, Юрій Довгорукий заснував в своїх землях новий Переяслав – Заліський.

1169 р. Київ було розорено військами Андрія Боголюбського. Південна Русь втратила престиж для Заліських князів, але вони продовжували контролювати Переяслав Руський, направляючи сюди єпископів [15, стб. 414; 4, с. 122] і князів [5, с. 123; 17, с. 134].

Під 1239 р. літописи розповідають про навалу Батия на Південну Русь і про розорення Переяслава Руського [напр. 14, с. 118]. Після цього місто на довго зникло з літописів, що у великій мірі може бути наслідком зміщення центру літописання на Північ Русі.

Сплеск згадок Переяслава припадає на той період, коли в першій половині XIV ст. великий князь литовський Гедимін підкорив міста Південної Русі. Хроніка Литовська й Жмойтська, перераховуючи руські міста, над якими поширилася влада литовського правителя, вказуючи Переяслав, додає: «...замку столечнаго княжат руских» [18, с. 38, 211]. Виходячи з цієї гіпотези, що Переяслав міг бути платформою для сходження великокнязівських синів на Київський стіл, можна було б побачити в цій фразі натяк на вказану традицію, тобто на Переяслав як на «дитячу столицю». На те, що мова йде про дітей князя вказує зменшено-пестливий суфікс «-ат» в слові «княжат». Однак, в литовській хроніці слово «княжата» повторюється досить часто і, в деяких випадках, по відношенню до князів якого-небудь регіону в цілому, що виключає вказування на родову ієрархію. Тому складно судити – чи йде мова в хроніці про столицю дітей великого князя київського або ж про самих київських князів. Так чи інакше, ця фраза явно виділяє Переяслав серед інших міст Русі.

Таким чином, літописні згадки Переяслава Руського, хоча і вносять деяку плутанину в питання його походження і не розкривають повністю причини придбання містом особливого ставлення з боку священнослужителів і військово-політичної еліти, все ж дають уявлення про високе становище Переяслава серед руських міст і його значної ролі в історії території нашої держави. Матеріали літописів, в тій чи іншій мірі, здатні підкріпити гіпотези деяких авторів про ставлення середньовічних правителів до Переяслава, як до останнього ступеня на шляху до набуття влади над столицею, а також виявити той період, коли ця традиція могла зародитися і стати предметом наслідування для нових Переяславів.

Література:

1. Насонов А.Н. Русская земля и образование территории древнерусского государства: Историко-географическое исследование / А. Н. Насонов. – М., 1951. – 263 с.
2. Полное собрание русских летописей. Т. 1. Лаврентьевская летопись. Вып. 1. Повесть временных лет. – Л., 1926. – 540 столбц. + 30 с.
3. Золоте слово. Хрестоматія літератури України–Русі епохи середньовіччя IX–XV століть: у 2 кн. / упорядники В. Яременко, О. Сліпушко. – К.: Аконті, 2002. – Кн. 1. – 2002.
4. Золоте слово. Хрестоматія літератури України–Русі епохи середньовіччя IX–XV століть: у 2 кн. / упорядники В. Яременко, О. Сліпушко. – К.: Аконті, 2002. – Кн. 2. – 2002.
5. Полное собрание русских летописей. Т. 41. Летописец Переяславля Суздальского (Летописец русских царей). – М.: Археографический центр, 1995. – 184 с.
6. Полное собрание русских летописей. Т. 28. Летописный свод 1497 г. Летописный свод 1518 г. – М., Л.: Изд-во Академии Наук СССР, 1963. – 410 с.

7. Полное собрание русских летописей. Т. 4. Новгородская четвертая летопись. Вып. 1. – СПб., 1915. – 320 с.
8. Полное собрание русских летописей. Т. 31. Летописцы последней четверти XVII в. – М.: Наука, 1968. – 262 с.
9. Цыганков С. А. Поединок Мстислава с Редедей и его отражение в фольклоре. / С. А. Цыганков // Вестник Санкт-Петербургского Университета. – 2008. – Сер. 2. – Вып. 4. – Ч. 1. – С. 3–9.
10. Полное собрание русских летописей. Т. 9. Летописный сборник, именуемый Патриаршей или Никоновской летописью. – М.: Языки русской культуры, 2000. – 288 с.
11. Полное собрание русских летописей. Т. 2. Ипатьевская летопись. – СПб., 1908. – 938 столбц. + 108 с.
12. Полное собрание русских летописей. Т. 21. Ч.1. Книга степенная царского родословия. – СПб., 1908. – III–VII, – 342 с.
13. Повесть временных лет. Ч. 2. Приложения. Статьи и комментарии Д. С. Лихачева / под. ред. В. П. Адриановой-Перетц. – М.; Л.: Изд-во Академии Наук СССР, 1950. – 556 с.
14. Полное собрание русских летописей. Т. 40. Густынская летопись. – СПб.: Дмитрий Буланин, 2003. – 202 с.
15. Полное собрание русских летописей. Т. 1. Лаврентьевская летопись. Вып. 2. Суздальская летопись по лаврентьевскому списку. – Л., 1927. – 446 столбц. + 4 с.
16. Полное собрание русских летописей. Т. 3. Новгородская летопись старшего и младшего изводов. – Л., 1950. – 568 с.: ил.
17. Полное собрание русских летописей. Т. 7. Летопись по воскресенскому списку. – СПб., 1856. – V–X, 345 с.
18. Полное собрание русских летописей. Т. 32. Хроники: Литовская и Жмойтская, и Быховца. Летописи: Баркулабовская, Аверки и Панцырного. – М.: Наука, 1975. – 235 с.

Науковий керівник:

кандидат історичних наук, професор Куделко С. М.

**Людмила Лановюк
(Київ, Україна)**

АРХИТЕКТУРНІ ШЕДЕВРИ Д. ДЯЧЕНКО

У царині архітектури початку XX ст. українські митці прагнули відшукати втрачений національний стиль, творчо переосмислюючи традиції народної дерев'яної архітектури і «козацького бароко». У цьому напрямку плідно працював Д. Дяченко, один із засновників самобутнього архітектурного стилю – українське необароко.

Родинне коріння Д. Дяченко варто шукати на Полтавщині, яскраві архітектурні зразки якої не могли залишити байдужим митця. Фахову освіту він одночасно здобуває у Петербурзькій академії мистецтв (слухає окремі лекції) та на архітектурному відділенні Інституту цивільних інженерів. Під час літніх канікул, будучи членом студентського гуртка «Громада», їздить по Україні, вивчає архітектурні пам'ятки та замальовує старовинні споруди (церкви, дзвіниці, монастирі, вітряки тощо).

Ще у студентські роки Д. Дяченко створив чимало проектів будівель, частину з яких було втілено в життя: головний вхід на Всеросійську сільськогосподарську виставку в Москві та земська лікарня у м. Лубнах на Полтавщині. Як конкурсант він представив свої проекти приміщень залізничного вокзалу м.Києва, міської управи м.Ковеля, Церковно-археологічного музею м.Кам'янця-Подільського, Держпрому та будівлі уряду в Харкові та ряд інших. У всіх цих проєктах шліфувався стиль архітектора, навіяний національними традиціями української архітектури [1, с. 8].

Після успішного завершення навчання Д. Дяченко працював на посаді інженера спочатку у Полтавській, а згодом у Київській губерніях. Очолював Товариство українських архітекторів. Деякий час обіймав посаду ректора, заснованого за його участі Київського архітектурного інституту (нині Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури). У цей же час він видав книгу «Будови села», а також створив два альбоми «Проекти будинків для селян», у яких, на думку академіка архітектори В.Чепелика, «виявляється щире прагнення архітектора поліпшити побутові умови в житлах і громадських будинках, знайти найефективніші конструкції, разом з тим у них постійно виявляється бажання надати архітектурі рис українського народного стилю. В одних проєктах він підіймається до рівня досконалості видатних народних майстрів, в інших подає приклади стилізації «під народну» архітектуру» [5].

Найбільш яскраво новаторство Д. Дяченка відобразилося у проєктуванні ним корпусів Київського сільськогосподарського інституту (нині Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіП України), споруджених у мальовничому Голосіївському лісі. Замовлення на розробку проєктної документації Д. Дяченко отримав у 1923 р. За планом, створеним 1925 р., комплекс інституту мав складатися із 12 споруд, що утворювали єдиний архітектурний ансамбль. Щоправда, час вніс свої корективи у плани. Власне Д. Дяченко брав участь у зведенні шести корпусів – лісотехнічного, агрохімічного, хліборобського, або землеробства і механізації, факультетів; «професорського корпусу» та двох студентських гуртожитків. Архітектор ревно відносився до свого дітища. Він тижнями жив у бараках разом з виконробами і простими робітниками, особисто керуючи будівництвом. Цікаво, що у будівництві перших корпусів використовували цеглу, заготовлену для найвищої у Російській імперії дзвіниці (110 м) Іонінського монастиря на Звіринці, спроектованої архітектором В. Ніколаєвим. Спорудженню цієї колосальної будівлі завадили смерть автора проєкту, початок Першої світової війни та брак коштів.

На думку дослідників історії архітектури, споруди у Голосіїві не є рівноцінні в мистецькому аспекті. Зокрема, декор студентських гуртожитків з міркувань економії спрощено до мінімуму. Інші ж споруди є зразками високого архітектурного мистецтва з бездоганними білоблукитними фасадами з українським національним колоритом [4].

Першим споруджено двоповерховий (нині триповерховий) необароковий корпус лісотехнічного факультету (1927р.) – один із найсамобутніших і найоригінальніших в архітектурній спадщині сучасної України. У його плануванні Д.Дяченко використав функціональні принципи, які створювали максимум комфорту для навчання студентів. Тут були, зокрема, великі аудиторії з природним освітленням та ефектний вестибюль, оточений галереями з аркадами. Головний фасад прикрашають три ризаліти, що виступають, центральний з яких поділений по вертикалі шістьма пілястрами з капітелями з рослинним декором. Завершує фасад великий бароковий фронтон. Поверхню стін між ризалітами на різних поверхах заповнено арками та пілястрами. Поверхи розмежовує складнопрофільний карниз. Над арковими та прямокутними вікнами розміщено трикутні фронтончики-сандрики [3, с. 92]. На думку академіка В.Чепелика навчальному корпусу «... притаманні святковість, гарний настрій, патетика і навіть триумфальне звучання» [4].